

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/751

ze dne 29. dubna 2015

o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 114 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Roztříštěnost vnitřního trhu poškozuje v Unii konkurenceschopnost, růst a tvorbu pracovních míst. V zájmu řádného fungování vnitřního trhu je nezbytné odstranit přímé i nepřímé překážky, jež brání řádnému fungování a dotvoření integrovaného trhu elektronických plateb, kde není rozdíl mezi platbami vnitrostátními a přeshraničními.
- (2) Právní základ pro vytvoření celounijního vnitřního trhu plateb položila směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ⁽⁴⁾, neboť činnost poskytovatelů platebních služeb významně zjednodušila tím, že pro poskytování tohoto druhu služeb nastavila jednotná pravidla.
- (3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 ⁽⁵⁾ zavedlo zásadu, že poplatky, jež hradí uživatelé za přeshraniční platby v eurech, musí být stejné jako poplatky za odpovídající platby uvnitř členského státu, včetně karetních platebních transakcí, na něž se vztahuje toto nařízení.
- (4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 ⁽⁶⁾ zavedlo pravidla, jimiž se řídí úhrady a inkasa v eurech na vnitřním trhu, avšak z oblasti své působnosti vyloučilo karetní platební transakce.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 193, 24.6.2014, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. C 170, 5.6.2014, s. 78.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. března 2015 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 20. dubna 2015.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. L 319, 5.12.2007, s. 1).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 ze dne 16. září 2009 o přeshraničních platbách ve Společenství a zrušení nařízení (ES) č. 2560/2001 (Úř. věst. L 266, 9.10.2009, s. 11).

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se stanoví technické a obchodní požadavky pro úhrady a inkasa v eurech a kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009 (Úř. věst. L 94, 30.3.2012, s. 22).

- (5) Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ⁽¹⁾ je harmonizace některých pravidel, jimiž se řídí smlouvy mezi spotřebiteli a obchodníky, včetně pravidel o poplatcích za použití určitého způsobu platby, na jejichž základě jsou členské státy povinny obchodníkům zakázat, aby účtovali spotřebitelům v souvislosti s použitím konkrétního způsobu platby poplatky, které převyšují náklady na použití daného způsobu platby nesené obchodníkem.
- (6) V situaci, kdy mají spotřebitelé, obchodníci a společnosti plně využívat výhod, jež s sebou přináší vnitřní trh, mají bezpečné, efektivní, konkurenceschopné a inovativní elektronické platby zásadní význam zejména vzhledem k rostoucímu významu elektronického obchodování ve světě.
- (7) Některé členské státy vydaly nebo připravují právní předpisy, jež mají přímo nebo nepřímo regulovat mezibankovní poplatky a upravovat řadu otázek, včetně mezních hodnot mezibankovních poplatků na různých úrovních, transakční poplatky, povinnost přijímat všechny karty („Honour All Cards Rule“) a opatření k motivaci spotřebitelů. Stávající správní rozhodnutí vydávaná v některých členských státech se výrazně liší. V zájmu dosažení větší jednotnosti mezibankovních poplatků se předpokládá, že budou na vnitrostátní úrovni zaváděna další regulační opatření, jež mají řešit výši či rozdílnost těchto poplatků. Tato vnitrostátní opatření by pravděpodobně kladla výrazné překážky dotvoření vnitřního trhu v oblasti karetních platebních transakcí a internetových a mobilních karetních plateb, a bránila by tedy volnému pohybu služeb.
- (8) Platební karty jsou při nákupech v maloobchodu nejčastěji používaným prostředkem elektronické platby. Integrace unijního trhu s platebními kartami však ještě zdaleka není dovršena, neboť řadu platebních řešení nelze vyvíjet s dosahem za hranice členských států a novým celounijním aktérům je bráněno ve vstupu na trh. Je zapotřebí odstranit překážky, jež brání efektivnímu fungování trhu karet, včetně v oblasti karetních platebních transakcí a internetových a mobilních karetních plateb.
- (9) V zájmu účinného fungování vnitřního trhu by mělo být ku prospěchu obchodníků a spotřebitelů podporováno a usnadněno používání elektronických plateb. Pro účely využití výhod vnitřního trhu a elektronického obchodování lze karty a další elektronické platby používat univerzálnějším způsobem, včetně možností platit online, s tím, že elektronické platby nabízejí obchodníkům též možnost potenciálně bezpečných plateb. Karetní platební transakce namísto placení v hotovosti by tedy mohly být pro obchodníky a spotřebitele přínosné za předpokladu, že budou poplatky za využívání schémat platebních karet stanoveny v ekonomicky efektivní výši, a současně by mohly napomáhat spravedlivé hospodářské soutěži, inovacím a vstupu nových hospodářských subjektů na trh.
- (10) Mezibankovní poplatky si obvykle mezi sebou v rámci určitého schématu platebních karet hradí poskytovatelé platebních služeb, kteří karty akceptují, a poskytovatelé platebních služeb, kteří karty vydávají. Mezibankovní poplatky tvoří hlavní součást poplatků, které obchodníkům za jednotlivé karetní platební transakce účtují akceptující poskytovatelé platebních služeb. Obchodníci tyto náklady spojené s kartami poté stejně jako všechny své ostatní náklady zahrnují do cen svého zboží a služeb. Hospodářská soutěž mezi schématy platebních karet, jejímž cílem je přesvědčit poskytovatele platebních služeb k vydávání vlastních karet, mezibankovní poplatky na trhu zvyšuje, namísto toho, aby je snižovala, což je v rozporu s nastolováním cenové disciplíny, kterou se hospodářská soutěž v tržní ekonomice zpravidla projevuje. Spolu s jednotným uplatňováním pravidel hospodářské soutěže na mezibankovní poplatky by regulace těchto poplatků zlepšila fungování vnitřního trhu a přispěla ke snížení transakčních nákladů pro spotřebitele.
- (11) Stávající široká škála mezibankovních poplatků a jejich výše brání tomu, aby na trh vstoupili noví aktéři s celounijní působností, jejichž podnikatelské modely by pracovaly s nižšími nebo nulovými mezibankovními poplatky, a to je ke škodě potenciálních úspor z rozsahu a sortimentu i ke škodě výsledného růstu efektivnosti. Tato situace má negativní dopady na obchodníky i spotřebitele a brání inovacím. Jelikož by celounijní aktéři museli vydávajícím bankám přinejmenším nabízet mezibankovní poplatky v maximální výši uplatňované na trhu, na něž by chtěli vstoupit, dochází též ke konzervaci stávající roztržštěnosti trhu. Je rovněž možné, že vlivem tlaku bank na vyšší výnosy z mezibankovních poplatků jsou k odchodu z trhu nucena stávající vnitrostátní schémata mající mezibankovní poplatky nižší nebo nulové. Spotřebitelé a obchodníci tak mají omezený výběr, čelí vyšším cenám a nižší kvalitě platebních služeb a mají rovněž omezenou možnost využívat celounijních platebních řešení. Obchodníci kromě toho nemohou rozdíly v poplatcích překlenout využitím služeb přijímání karet, jež nabízejí banky v jiných členských státech. Podle zvláštních pravidel, která na základě svých politik udělování licencí pro jednotlivá území uplatňují schémata platebních karet, musí být na každou platební transakci

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

uplatněn mezibankovní poplatek podle „prodejního místa“ (země obchodníka). Tento požadavek brání akceptantům v tom, aby své služby úspěšně nabízeli na přeshraniční úrovni. Může rovněž bránit obchodníkům v tom, aby své náklady na platby snižovali ku prospěchu spotřebitelů.

- (12) Tuto situaci nedokázaly Komise ani vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž uplatňováním stávajících právních předpisů napravit.
- (13) K zamezení fragmentace vnitřního trhu a významného narušení hospodářské soutěže v důsledku rozdílných právních předpisů a správních rozhodnutí je tedy zapotřebí v souladu s článkem 114 Smlouvy o fungování Evropské unie přijmout opatření, jimiž bude tento problém v podobě vysokých a rozdílných mezibankovních poplatků napraven, umožnit poskytovatelům platebních služeb, aby své služby poskytovali i v jiných členských státech, a spotřebitelům a obchodníkům dát možnost využívat přeshraničních služeb.
- (14) Použitím tohoto nařízení by nemělo být dotčeno použití právních předpisů Unie a členských států v oblasti hospodářské soutěže. Členským státům by nemělo bránit v zachování nebo zavedení nižší mezní hodnoty či opatření se stejným cílem či účinkem prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů.
- (15) V zájmu usnadnění hladkého fungování vnitřního trhu karetních platebních transakcí a internetových a mobilních karetních plateb ku prospěchu spotřebitelů a obchodníků by se toto nařízení mělo vztahovat na přeshraniční a vnitrostátní vydávání a akceptaci transakcí uskutečňovaných platebními kartami. Mají-li obchodníci možnost zvolit akceptanta mimo svůj členský stát („přeshraniční akceptace“), což bude díky stanovení stejné maximální výše vnitrostátních i přeshraničních mezibankovních poplatků za akceptované transakce a zákazu udělování licencí pro jednotlivá území jednodušší, mělo by být možné zajistit potřebnou právní srozumitelnost a zamezit narušení hospodářské soutěže mezi schémata platebních karet.
- (16) Díky jednostranným závazkům, jež byly přijaty v rámci řízení v soutěžních věcech, je řada přeshraničních karetních platebních transakcí v Unii již nyní prováděna za dodržení maximálních mezních hodnot mezibankovních poplatků. S cílem zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž na trhu akceptačních služeb by se měla ustanovení týkající se přeshraničních a vnitrostátních transakcí začít uplatňovat současně a v přiměřené časové lhůtě po vstupu tohoto nařízení v platnost s přihlédnutím k obtížnosti a složitosti přechodu schémat platebních karet, který toto nařízení vyžaduje.
- (17) Na trhu jsou k dispozici dva hlavní typy kreditních karet. V případě debetních karet s odloženou splatností je celková částka transakcí odepsána z účtu držitele karty k určitému předem sjednanému dni, obvykle jednou za měsíc, aniž by byly účtovány úroky. V případě jiných kreditních karet může držitel karty využít úvěrového nástroje a uhradit část splatné částky spolu s úroky nebo jinými náklady k pozdějšímu datu, než jaké bylo stanoveno.
- (18) Na veškeré platební transakce založené na debetních a kreditních kartách by se měla vztahovat maximální sazba mezibankovních poplatků.
- (19) Z posouzení dopadů vyplývá, že zákaz mezibankovních poplatků v případě transakcí uskutečňovaných debetní kartou by byl přínosný pro přijímání karet a jejich používání, pro rozvoj jednotného trhu a rovněž by byl pro obchodníky a spotřebitele přínosnější než mezní hodnota stanovená na jakékoli vyšší úrovni. Kromě toho by se tak zamezilo tomu, aby vnitrostátní schémata s velmi nízkými či nulovými mezibankovními poplatky za transakce uskutečňované debetní kartou byla nepříznivě ovlivněna vyšší mezní hodnotou způsobenou zvýšením úrovně poplatků na úroveň mezní hodnoty v důsledku přeshraniční expanze nebo vstupu nových subjektů na trh. Zákaz mezibankovních poplatků v případě transakcí uskutečňovaných debetní kartou rovněž omezuje riziko pronikání modelu využívajícího mezibankovních poplatků do nových, inovativních platebních služeb, jako jsou systémy plateb pomocí mobilního telefonu nebo přes Internet.
- (20) Mezní hodnoty v tomto nařízení by se měly zakládat na takzvaném testu neutrality obchodníka, s nímž pracuje ekonomická literatura a jež určuje výši poplatku, kterou by byl obchodník ochoten zaplatit, kdyby měl porovnat náklady na použití platební karty zákazníkem s náklady na (hotovostní) platby bez použití karty (s přihlédnutím k servisnímu poplatku hrazenému akceptujícím bankám, to jest k transakčnímu poplatku účtovanému obchodníkům, a k mezibankovnímu poplatku). Vzniká tak motivace používat hospodárné platební prostředky, neboť jsou podporovány karty spojené s většími transakčními výhodami a současně jsou eliminovány nepřiměřené transakční poplatky, které by i na ostatní spotřebitele přenášely skryté náklady. V opačném případě by mohly z kolektivních ujednání o mezibankovních poplatcích plynout nadměrné transakční poplatky, protože obchodníci se zdráhají odmítnout nákladné platební prostředky z obavy, aby nepřišli o podnikatelskou příležitost. Ze zkušeností vyplývá, že jsou tyto mezní hodnoty přiměřené, neboť neohrožují provozování mezinárodních karetních schémat ani činnost poskytovatelů platebních služeb. Kromě výhod tyto mezní hodnoty přinášejí obchodníkům a spotřebitelům rovněž právní jistotu.

- (21) Jak však vyplývá z posouzení dopadů, v některých členských státech jsou mezibankovní poplatky nastaveny způsobem, který spotřebitelům umožňuje využívat výhod efektivních trhů debetních karet v tom smyslu, že na přijímání a používání karet se vztahují mezibankovní poplatky, které jsou nižší než úroveň odpovídající neutralitě obchodníka. Členské státy by tedy měly mít možnost se rozhodnout, že stanoví nižší mezibankovní poplatky pro vnitrostátní transakce uskutečňované debetní kartou.
- (22) Kromě toho by s ohledem na strukturu vnitrostátních trhů debetních karet a v zájmu zajištění toho, aby poplatky týkající se debetních karet byly stanoveny v ekonomicky efektivní výši, měla být zachována možnost vymezit mezní hodnotu mezibankovních poplatků jako paušální sazbu. Paušální sazba může rovněž podpořit využívání karetních plateb k úhradě malých částek (mikroplateb). Mělo by rovněž být možné uplatňovat takovou paušální sazbu ve spojení s procentní sazbou za podmínky, že součet těchto mezibankovních poplatků nepřesáhne určité procento celkové roční hodnoty transakce na vnitrostátní úrovni v rámci každého schématu platebních karet. Dále by mělo být možné definovat nižší procentní mezní hodnotu mezibankovních poplatků účtovaných za jednotlivé transakce a stanovit pevnou maximální výši poplatku představující mezní hodnotu výše poplatku, která vyplývá z příslušné procentní sazby za transakci.
- (23) Vzhledem k tomu, že toto nařízení poprvé zavádí harmonizaci mezibankovních poplatků v kontextu, v němž se stávající schémata debetních karet a mezibankovní poplatky velmi liší, je rovněž třeba stanovit flexibilitu pro vnitrostátní trhy platebních karet. V průběhu přiměřeně dlouhého přechodného období by členské státy měly mít možnost uplatňovat ve vztahu k veškerým vnitrostátním transakcím uskutečněným debetními kartami v rámci každého schématu platebních karet vážený průměrný mezibankovní poplatek do výše 0,2 % roční průměrné hodnoty transakce. Ve vztahu k mezní hodnotě mezibankovních poplatků vypočítané na základě průměrné roční hodnoty transakce v rámci jednoho schématu platebních karet je dostačující, pokud se poskytovatel platebních služeb účastní schématu platebních karet (nebo nějakého jiného typu dohod mezi poskytovateli platebních služeb), v němž je na veškeré vnitrostátní transakce uskutečňované debetními kartami uplatňován vážený průměrný mezibankovní poplatek do výše 0,2 %. I v tomto případě lze za podmínky dodržení vážené průměrné maximální mezní hodnoty uplatnit paušální poplatek nebo procentní poplatek nebo spojení obou.
- (24) Za účelem stanovení příslušných mezních hodnot mezibankovních poplatků za vnitrostátní transakce uskutečňované debetními kartami je vhodné umožnit vnitrostátním příslušným orgánům, které jsou pověřeny zajišťováním souladu s tímto nařízením, aby shromažďovaly údaje o objemu a referenční hodnotě veškerých transakcí uskutečňovaných debetními kartami v rámci určitého schématu platebních karet nebo transakcí uskutečňovaných debetními kartami, které se týkají jednoho nebo více poskytovatelů platebních služeb. Schémata platebních karet a poskytovatelé platebních služeb by proto měli mít povinnost poskytnout vnitrostátním příslušným orgánům potřebné údaje v souladu s požadavky a lhůtami, které tyto orgány stanoví. Povinnost podávat zprávy by měla být kromě schémat platebních karet rozšířena i na poskytovatele platebních služeb, jako jsou vydavatelé a akceptanti, aby se zajistilo, že jakékoli potřebné údaje budou mít k dispozici příslušné orgány, které by měly mít v každém případě možnost požadovat, aby tyto údaje byly shromažďovány prostřednictvím schématu platebních karet. Kromě toho je důležité, aby členské státy zajistily přiměřenou možnost zveřejnění příslušných údajů o použitelných mezních hodnotách mezibankovních poplatků. Vzhledem k tomu, že schémata platebních karet obvykle nejsou poskytovateli platebních služeb, kteří podléhají obezřetnostnímu dohledu, mohou příslušné orgány požadovat, aby údaje zasílané těmito subjekty byly ověřeny nezávislým auditorem.
- (25) Některé platební prostředky na vnitrostátní úrovni umožňují plátcům iniciovat karetní platební transakce, u nichž schéma platebních karet nedokáže rozlišit, zda se jedná o transakce uskutečněné debetní nebo kreditní kartou. Schéma platebních karet ani akceptanti nejsou obeznámeni s tím, co si držitel karty zvolil, a v rámci schémat platebních karet by tedy nemělo být možné uplatnit rozdílné mezní hodnoty, které toto nařízení stanoví pro transakce uskutečněné debetní a kreditní kartou, jež lze rozlišit na základě načasování sjednaného pro vypořádání dané platební transakce. S ohledem na potřebu zachovat funkčnost stávajících obchodních modelů, přičemž je nutné zabránit vzniku neodůvodněných nebo nadměrných nákladů na dosažení souladu s právními předpisy, a rovněž vzhledem k významu zajištění odpovídajících rovných podmínek pro různé kategorie platebních karet, je vhodné uplatnit na vnitrostátní platební transakce uskutečňované „univerzálními kartami“ stejná pravidla, jaká toto nařízení stanoví pro transakce uskutečňované debetními kartami. Těmto platebním prostředkům by však měla být poskytnuta delší lhůta na přizpůsobení se. Výjimečně a v průběhu přechodného období 18 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost by členské státy měly mít možnost stanovit maximální podíl vnitrostátních platebních transakcí uskutečňovaných univerzálními kartami, které jsou považovány za rovnocenné transakcím uskutečňovaným kreditními kartami. Například by na tento stanovený podíl celkové hodnoty transakcí pro obchodníky a akceptanty mohla být uplatňována mezní hodnota poplatků za transakce uskutečňované kreditními kartami. Matematický výsledek uvedených ustanovení by pak byl rovnocenný uplatnění jednotné mezní hodnoty mezibankovních poplatků na vnitrostátní platební transakce uskutečňované univerzálními kartami.

- (26) Toto nařízení by se mělo vztahovat na všechny transakce, u nichž se poskytovatel platebních služeb plátce i poskytovatel platebních služeb příjemce platby (dále jen „příjemce“) nacházejí na území Unie.
- (27) V souladu se zásadou technologické neutrality, kterou stanoví Digitální agenda pro Evropu, by se mělo toto nařízení použít na karetní platební transakce bez ohledu na prostředí, v němž tyto transakce probíhají, včetně transakcí uskutečňovaných pomocí retailových platebních prostředků a služeb, které mohou být využívány off-line, on-line nebo pomocí mobilních zařízení.
- (28) Karetní platební transakce zpravidla probíhají na bázi dvou hlavních obchodních modelů, takzvaných třístranných schémat platebních karet (držitel karty – akceptující a vydávající schéma – obchodník) a čtyřstranných schémat platebních karet (držitel karty – vydávající banka – akceptující banka – obchodník). Řada čtyřstranných schémat platebních karet používá explicitní mezibankovní poplatek, který je většinou mnohostranný. V zájmu zohlednění existence implicitních mezibankovních poplatků a vytvoření rovných podmínek by měla být ta třístranná schémata platebních karet, která využívají poskytovatelů platebních služeb jakožto vydavatelů či akceptantů, pokládána za schémata čtyřstranná a měla by podléhat týmž pravidlům a současně by se měl na všechny poskytovatele vztahovat požadavek transparentnosti a další opatření související s pravidly obchodní činnosti. Nicméně s ohledem na zvláštnosti těchto třístranných schémat je vhodné, aby členské státy měly po přechodné období možnost rozhodnout se neuplatnit pravidla pro maximální mezní hodnotu mezibankovních poplatků, pokud tato schémata mají velmi omezený podíl na trhu dotčeného členského státu.
- (29) Služba vydávání je založena na smluvním vztahu mezi vydavatelem platebního prostředku a plátcem, bez ohledu na to, zda vydavatel drží peněžní prostředky jménem plátce. Vydavatel zpřístupňuje platební karty plátcům, autorizuje transakce na terminálech a jejich ekvivalentech a může akceptantovi zaručovat platbu v případě transakcí, které jsou v souladu s pravidly příslušného schématu. Samotná distribuce platebních karet nebo technických služeb, jako je pouhé zpracování a uchovávání údajů, tedy není považována za vydávání.
- (30) Služba akceptace představuje řetězec operací od iniciování karetní platební transakce po převod peněžních prostředků na platební účet příjemce. V různých členských státech a v závislosti na uplatňovaném obchodním modelu je služba akceptace organizována různě. Poskytovatel platebních služeb, který hradí mezibankovní poplatek, proto neuzavírá smlouvu vždy přímo s příjemcem. Na zprostředkovatele, kteří poskytují část služeb akceptace, ale nemají přímý smluvní vztah s příjemci, by se nicméně měla vztahovat definice akceptanta podle tohoto nařízení. Služba akceptace je poskytována bez ohledu na to, zda akceptant drží peněžní prostředky jménem příjemce. Technické služby, jako je pouhé zpracování a uchovávání údajů nebo provoz terminálů, nejsou považovány za akceptaci.
- (31) Je důležité zajistit, aby ustanovení o mezibankovních poplatcích, jež mají hradit nebo obdržet poskytovatelé platebních služeb, nebyla obcházena tím, že vydavatelům budou poplatky plynout alternativní cestou. Aby se tomu zabránilo, mělo by být čisté saldo poplatků, jež vydavatel uhradí do nebo obdrží od určitého schématu platebních karet, akceptanta nebo jakéhokoli jiného prostředníka, včetně případných poplatků za autorizaci, pokládáno za mezibankovní poplatek. Pro účely kontroly, zda nejsou příslušná ustanovení obcházena, by měla být při výpočtu mezibankovního poplatku zohledněna celková výše plateb či pobídek, jež vydavatel obdrží od určitého schématu platebních karet v souvislosti s regulovanými transakcemi, a od této částky by měly být odečteny poplatky, jež tento vydavatel tomuto schématu uhradí. Takto zohledňované platby, pobídky a poplatky mohou být přímé (to jest odvozené od objemu či specifické pro určité transakce), nebo nepřímé (například marketingové pobídky, bonusy či rabaty za dosažení určitých transakčních objemů). Pro účely kontroly, zda ustanovení tohoto nařízení nejsou obcházena, by měl být zohledněn zejména zisk vydavatelů plynoucí ze zvláštních programů prováděných společně vydavatelem a schématy platebních karet a příjmy ze zpracování, udělování licencí a dalších poplatků, jež zajišťují příjmy schémat platebních karet. Při posuzování, zda nedochází k obcházení tohoto nařízení, může být případně zohledněna rovněž možnost vydávání platebních karet ve třetích zemích, je-li to potvrzeno dalšími objektivními prvky.
- (32) Spotřebitelům zpravidla nejsou známy poplatky, jež obchodníci hradí za platební prostředek, který používají. Současně mohou různé pobídkové praktiky, které používají vydavatelé (např. cestovní poukazy, bonusy, rabaty, právo požadovat vrácení peněžních prostředků, pojištění zdarma a jiné), motivovat zákazníky k tomu, aby používali platební prostředky, a tím vytvářet vydavatelům vysoké poplatky. K zamezení těchto praktik by se měla opatření k omezení mezibankovních poplatků použít pouze na takové platební karty, z nichž se stal masově rozšířený produkt a jež obchodníci zpravidla jen s obtížemi odmítají vzhledem k jejich rozšířenému vydávání a používání (to jest spotřebitelské debetní a kreditní karty). V zájmu účinnějšího fungování trhu v neregulovaných částech odvětví a za účelem omezení převodů podnikatelské činnosti z regulovaných částí odvětví do částí neregulovaných je nutno přijmout několik opatření, k nimž patří mimo jiné oddělení schémat od infrastruktury, motivace plátců ze strany příjemců a selektivní přijímání platebních prostředků ze strany příjemce platby.

- (33) Oddělení schémat od infrastruktury by mělo všem zpracovatelům umožnit soutěžit o zákazníky schémat. Jelikož náklady na zpracování tvoří podstatnou část celkových nákladů na přijímání karet, je důležité, aby se tato část hodnotového řetězce otevřela účinné hospodářské soutěži. Na základě oddělení schémat od infrastruktury by měli být zpracovatelé a karetní schémata vzájemně nezávislí z hlediska účetnictví, organizace a rozhodovacích procesů. Neměli by se dopouštět diskriminace, například tím, že by si vzájemně poskytovali zvýhodněné podmínky či vyhrazené informace, jež nejsou k dispozici jejich konkurentům v daném segmentu trhu, že by na své konkurenty v daném segmentu trhu kladli neúměrné informační požadavky, že by prováděli křížové subvencování svých činností nebo uzavírali ujednání o sdílení správě a řízení. Tyto diskriminační praktiky způsobují fragmentaci trhu, ztěžují novým aktérům vstup na trh a brání výkonu činnosti v celounijním měřítku, a ke škodě obchodníků, společností a spotřebitelů tedy působí proti dotvoření vnitřního trhu karetní platebních transakcí a internetových a mobilních karetních plateb.
- (34) Pravidla uplatňovaná v rámci schémat platebních karet a postupy používané poskytovateli platebních služeb zpravidla udržují obchodníky a spotřebitele v nevědomosti o rozdílech v poplatcích a snižují transparentnost trhu, například tím, že pracují s jednotnými poplatky (tzv. „blending“), nebo tím, že obchodníkům zakazují zvolit cenově výhodnější značku karty v případě karet, na nichž je umístěno několik značek, či motivovat spotřebitele k používání těchto levnějších karet. I když obchodníci o odlišných nákladech vědí, brání jim pravidla uplatňovaná v rámci daného schématu nezřídka v tom, aby přijali kroky ke snížení poplatků.
- (35) Platební prostředky jsou pro příjemce spojeny s různými náklady, a některé prostředky jsou tedy dražší než jiné. S výjimkou případů, kdy je použití určitého platebního prostředku při určitých druzích plateb uloženo právním předpisem nebo kdy platební prostředek nelze odmítnout z důvodu jeho postavení zákonného platidla, by příjemce platby měl mít možnost motivovat plátce k používání určitého platebního prostředku v souladu se směrnicí 2007/64/ES. Karetní schémata a poskyvatelé platebních služeb ukládají příjemcům v této souvislosti několik omezení, k nimž patří například omezená možnost, aby příjemce odmítl určité platební prostředky k úhradě nízkých částek, aby byly plátci sdělovány údaje o poplatcích vznikajících příjemci z určitých platebních prostředků, či omezení počtu pokladen v příjemcově provozovně, jež přijímají určité platební prostředky. Tato omezení by měla být zrušena.
- (36) Pokud příjemce motivuje plátce k používání určitého platebního prostředku, za použití platebních prostředků, jejichž mezibankovní poplatky jsou regulovány tímto nařízením, neměl by příjemce od plátce požadovat žádné poplatky, neboť v takových situacích jsou výhody příplatků omezené a situaci na trhu zpřehledňují.
- (37) Povinnost přijímat všechny karty představuje dvojí závazek, jež ukládají vydavatelé a schémata platebních karet příjemcům plateb, a to přijímat všechny karty téže značky bez ohledu na rozdílné náklady spojené s těmito kartami (prvek „přijímání karet všech typů“) a přijímat karty bez ohledu na konkrétní banku, jež kartu vydala (prvek „přijímání karet od všech vydavatelů“). Je v zájmu spotřebitele, aby příjemce nemohl v rámci téže kategorie karet diskriminovat určité vydavatele či držitele karet a aby mu schémata platebních karet a poskyvatelé platebních služeb mohli takový závazek uložit. Prvek „přijímání karet od všech vydavatelů“ v rámci povinnosti přijímat všechny karty je tedy v rámci určitého schématu platebních karet opodstatněným pravidlem, neboť předchází tomu, aby příjemci diskriminovali určité banky, jež vydaly určitou kartu. Prvek „přijímání karet všech typů“ představuje v podstatě vázaný prodej, jímž je přijímání karet spojených s nízkými poplatky vázáno na přijímání karet spojených s poplatky vysokými. Vypuštění prvku „přijímání karet všech typů“ z povinnosti přijímat všechny karty by obchodníkům umožnilo, aby výběr platebních karet, jež přijímají, omezili pouze na platební karty spojené s nízkými (nižšími) náklady, což by prostřednictvím snížených nákladů obchodníků přineslo prospěch též spotřebitelům. Obchodníci, kteří by přijímali debetní karty, by poté nebyli nuceni přijímat též karty kreditní, zatímco obchodníci přijímající kreditní karty by nebyli nuceni přijímat platební karty pro komerční klientelu. V zájmu ochrany spotřebitelů a jejich možnosti používat platební karty co nejčastěji by měli být obchodníci povinni přijímat karty, které jsou zpoplatněny tímž regulovaným mezibankovním poplatkem pouze tehdy, pokud byly vydány v rámci téže značky a téže kategorie (předplacená karta, debetní karta nebo kreditní karta). Díky tomuto omezení by byla silnější konkurence nastolena i v prostředí karet, jejichž mezibankovní poplatky regulaci podle tohoto nařízení nepodléhají, neboť obchodníci by se dostali do silnější vyjednávací pozice, pokud jde o podmínky, za nichž tyto karty přijímají. Tato omezení by měla být limitována a považována za přijatelná pouze v zájmu zvýšení ochrany spotřebitelů tím, že jim poskytnou přiměřenou míru jistoty, že jejich platební karty budou přijaty obchodníky.

- (38) Poskytovatelé platebních služeb by měli z technického i obchodního hlediska zajistit jasné rozlišení spotřebitelských karet a karet pro komerční klientelu. Je tedy důležité definovat karty pro komerční klientelu jako platební prostředek využívaný pouze pro účely služebních výdajů hrazených přímo či nepřímo z účtu dotčeného podniku či subjektu veřejného sektoru nebo fyzickou osobu, která je samostatně výdělečně činná.
- (39) Příjemci a plátcí by měli mít prostředky k identifikaci jednotlivých kategorií karet. Jednotlivé značky a kategorie by tedy měly být identifikovatelné elektronicky a v případě nově vydaných karetních platebních prostředků viditelně na zařízení. Mimoto by měl být plátce informován o tom, zda určité prodejní místo přijímá platební prostředek či prostředky plátce. Je nezbytné, aby případná omezení v používání určité značky oznamovali příjemci plátcům současně a za stejných podmínek, za jakých jim sdělují, že je určitá značka přijímána.
- (40) Pro zajištění účinné hospodářské soutěže značek je důležité, aby volbu platební aplikace prováděli uživatelé, nikoli aby byla stanovena subjekty na předcházejícím trhu, jako jsou schémata platebních karet, poskytovatelé platebních služeb nebo zpracovatelé. Toto opatření by nemělo bránit plátcům a příjemcům v tom, aby stanovili standardní volbu aplikace, je-li to technicky proveditelné, za předpokladu, že tuto volbu lze u jednotlivých transakcí změnit.
- (41) K tomu, aby v případě nesprávného používání tohoto nařízení nebo v případě sporů mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb byla možná náprava, by měly členské státy zavést náležitě a účinné postupy mimosoudního vyřizování stížností a zjednávání nápravy nebo přijmout rovnocenná opatření. Členské státy by měly stanovit pravidla o sankcích, jež se uplatní v případě porušení tohoto nařízení, a měly by zajistit, aby byly tyto sankce účinné a přiměřené, měly odrazující účinek a aby byly uplatňovány.
- (42) Komise by měla předložit zprávu, v níž budou analyzovány různé dopady tohoto nařízení na fungování trhu. Je nezbytné, aby Komise měla možnost shromáždit informace potřebné k vypracování této zprávy a aby příslušné orgány za tímto účelem s Komisí úzce spolupracovaly.
- (43) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž stanovení jednotných požadavků na karetní platební transakce a na internetové a mobilní transakce na základě těchto plateb kartou, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jeho rozsahu může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (44) Toto nařízení dodržuje základní práva a respektuje zásady zakotvené zejména v Listině základních práv Evropské unie, především právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, svobodu podnikání a ochranu spotřebitele, a je nutno jej v souladu s těmito právy a zásadami používat,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví jednotné technické a obchodní požadavky na karetní platební transakce v rámci Unie, v jejichž případě se poskytovatel platebních služeb plátce i poskytovatel platebních služeb příjemce nacházejí na území Unie.
2. Toto nařízení se nepoužije na služby založené na specifických platebních prostředcích, které lze použít pouze omezeným způsobem a splňují jednu z těchto podmínek:
 - a) prostředky, jež umožňují držitelé pořizovat zboží nebo služby pouze v prostorách jejich vydavatele nebo v rámci omezené sítě poskytovatelů služeb na základě přímé obchodní smlouvy s profesionálním vydavatelem;
 - b) prostředky, jež lze používat pouze k pořízení určitého velmi omezeného sortimentu zboží a služeb;
 - c) prostředky poskytnuté na žádost podniku nebo subjektu veřejného sektoru, jež jsou platné pouze v jednom členském státě a jsou regulované vnitrostátním nebo regionálním veřejným orgánem pro zvláštní sociální nebo daňové účely za účelem pořízení konkrétního zboží nebo služeb od dodavatelů, kteří mají obchodní smlouvu s vydavatelem.

3. Kapitola II se nepoužije na:
 - a) transakce uskutečňované platebními kartami pro komerční klientelu;
 - b) výběry hotovosti z bankomatů nebo u přepážky poskytovatele platebních služeb; a
 - c) transakce uskutečňované platebními kartami, jež vydala třístranná schémata platebních karet.
4. Článek 7 se nepoužije na třístranná schémata platebních karet.
5. Jestliže třístranné schéma platebních karet uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání nebo akceptaci karetních platebních prostředků, či obojího, nebo vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování („co-branding“) nebo prostřednictvím zástupce, je považováno za čtyřstranné schéma platebních karet. Takové třístranné schéma platebních karet však ve vztahu k vnitrostátním platebním transakcím může být do 9. prosince 2018 osvobozeno od povinností podle kapitoly II, pokud karetní platební transakce provedené v určitém členském státě v rámci takového třístranného schématu platebních karet nepřesahují na ročním základě 3 % hodnoty veškerých karetních platebních transakcí, které byly v tomto členském státě uskutečněny.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „akceptantem“ poskytovatel platebních služeb, který s příjemcem uzavírá smlouvu o přijímání a zpracování karetních platebních transakcí, které vedou k převodu peněžních prostředků příjemci;
- 2) „vydavatelem“ poskytovatel platebních služeb, který se smluvně zavazuje poskytovat plátcí platební prostředek za účelem iniciování a zpracování jeho karetních platebních transakcí;
- 3) „spotřebitelem“ fyzická osoba, která v rámci smluv o platebních službách, na něž se vztahuje toto nařízení, jedná za účelem, který nespadá do její obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti;
- 4) „transakcí uskutečněnou debetní kartou“ karetní platební transakce, včetně transakce uskutečněné předplacenou kartou, která není transakcí uskutečněnou kreditní kartou;
- 5) „transakcí uskutečněnou kreditní kartou“ karetní platební transakce v případech, kdy je celá částka této transakce nebo její část účtována k tíži plátce k určitému předem sjednanému dni v kalendářním měsíci, v souladu s předem stanoveným úvěrovým příslibem, a to s úrokem nebo bez něj;
- 6) „platební kartou pro komerční klientelu“ jakýkoli karetní platební prostředek vydaný podnikům, subjektům veřejného sektoru nebo osobám samostatně výdělečně činným, jehož použití je omezeno na úhradu služebních výdajů, přičemž platby uskutečněné takovou kartou jsou přímo odepsány z účtu dotčeného podniku, subjektu veřejného sektoru nebo osoby samostatně výdělečně činné;
- 7) „karetní platební transakcí“ služba založená na infrastruktuře a obchodních pravidlech schématu platebních karet a používaná k provedení platební transakce pomocí karty nebo telekomunikačního, digitálního či informačně-technologického zařízení nebo softwaru, je-li jejím výsledkem transakce uskutečněná debetní nebo kreditní kartou. Karetními platebními transakcemi nejsou transakce založené na jiných druzích platebních služeb;
- 8) „přeshraniční platební transakcí“ karetní platební transakce v případech, kdy se vydavatel a akceptant nacházejí v různých členských státech nebo kdy je daný karetní platební prostředek vydán vydavatelem, který se nachází v jiném členském státě, než v jakém se nachází prodejní místo;
- 9) „vnitrostátní platební transakcí“ jakákoli karetní platební transakce, která není přeshraniční platební transakcí;
- 10) „mezibankovním poplatkem“ poplatek uplatňovaný na každou přímou nebo nepřímou (to jest prostřednictvím třetí osoby) transakci mezi vydavatelem a akceptantem. Čistá náhrada nebo jiné sjednané protiplnění je považována za součást mezibankovního poplatku;
- 11) „čistou náhradou“ celková čistá částka plateb, slev či pobídek, jež vydavatel obdrží od určitého schématu platebních karet, akceptanta nebo jakéhokoli jiného prostředníka v souvislosti s karetními platebními transakcemi nebo souvisejícími činnostmi;

- 12) „transakčním poplatkem účtovaným obchodníkovi“ poplatek, jež hradí příjemce akceptantovi v souvislosti s karetními platebními transakcemi;
- 13) „příjemcem“ fyzická nebo právnická osoba, která je zamýšleným příjemcem peněžních prostředků, jež jsou předmětem platební transakce;
- 14) „plátcem“ fyzická nebo právnická osoba, která je majitelem platebního účtu a umožní platební příkaz z tohoto platebního účtu, nebo v případě neexistence platebního účtu plátce fyzická nebo právnická osoba, která zadá platební příkaz;
- 15) „platební kartou“ kategorie platebního prostředku, která plátcí umožňuje iniciovat transakci uskutečněnou debetní nebo kreditní kartou;
- 16) „schématem platebních karet“ jednotný soubor pravidel, postupů a norem nebo prováděcích pokynů pro provádění karetních platebních transakcí, který je oddělený od jakékoliv infrastruktury nebo platebního systému podporujícího jeho provoz a zahrnuje jakýkoli konkrétní rozhodovací orgán, organizaci nebo subjekt odpovědný za fungování daného schématu;
- 17) „čtyřstranným schématem platebních karet“ schéma platebních karet, v němž jsou za účasti tohoto schématu, vydavatele (na straně plátce) a akceptanta (na straně příjemce) prováděny karetní platební transakce z platebního účtu plátce na platební účet příjemce;
- 18) „třístranným schématem platebních karet“ schéma platebních karet, v němž samotné schéma poskytuje služby akceptace a vydávání, přičemž karetní platební transakce jsou prováděny z platebního účtu plátce na platební účet příjemce v rámci daného schématu. Jestliže třístranné schéma platebních karet uděluje jiným poskytovatelům platebních služeb licence na vydávání karetních platebních prostředků nebo akceptaci karetních platebních transakcí, nebo obojí, nebo vydává karetní platební prostředky s partnerem v rámci společného označování („co-branding“) nebo prostřednictvím zástupce, je považováno za čtyřstranné schéma platebních karet;
- 19) „platebním prostředkem“ jakékoli personalizované zařízení nebo soubor postupů sjednaný mezi uživatelem platebních služeb a poskytovatelem platebních služeb, které jsou používány k iniciování platebního příkazu;
- 20) „karetním platebním prostředkem“ platební prostředek, včetně karty, mobilního telefonu, počítače či jiného technického zařízení, které je vybaveno náležitou platební aplikací, jež plátcí umožňuje iniciovat karetní platební transakci, která není úhradou ani inkasem ve smyslu článku 2 nařízení (EU) č. 260/2012;
- 21) „platební aplikací“ počítačový software nebo jeho ekvivalent uložený na zařízení, které umožňuje iniciovat karetní platební transakce a které plátcí umožňuje zadávat platební příkazy;
- 22) „platebním účtem“ účet vedený jménem jednoho či více uživatelů platebních služeb, který je využíván k provádění platebních transakcí, což zahrnuje jejich provádění prostřednictvím zvláštního účtu pro elektronické peníze ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ⁽¹⁾;
- 23) „platebním příkazem“ pokyn vydaný plátcem poskytovateli platebních služeb, jímž žádá o provedení platební transakce;
- 24) „poskytovatelem platebních služeb“ fyzická či právnická osoba, jež získala povolení poskytovat platební služby uvedené v příloze směrnice 2007/64/ES nebo je uznána za vydavatele elektronických peněz podle čl. 1 odst. 1 směrnice 2009/110/ES. Poskyvatel platebních služeb může být vydavatelem, akceptantem či obojím;
- 25) „uživatelé platebních služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která využívá platební službu jakožto plátce, příjemce nebo obojí;
- 26) „platební transakcí“ úkon převodu peněžních prostředků, který je iniciován plátcem, jménem plátce nebo příjemcem, bez ohledu na jakékoli související povinnosti mezi plátcem a příjemcem;
- 27) „zpracováním“ provádění služeb zpracování platebních transakcí z hlediska úkonů, jež jsou nutné k vyřízení převodního příkazu mezi akceptantem a vydavatelem;
- 28) „zpracovatelem“ fyzická či právnická osoba, jež poskytuje služby zpracování platebních transakcí;

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o omezitelném dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009, s. 7).

- 29) „prodejním místem“ adresa, na níž se nacházejí prostory obchodníka a kde byla daná platební transakce iniciována. Avšak
- a) v případě smluv uzavřených na dálku ve smyslu čl. 2 bodu 7 směrnice 2011/83/EU je prodejním místem adresa trvalého místa podnikání, na které obchodník vykonává svou činnost, bez ohledu na umístění internetových stránek nebo serveru, a jejímž prostřednictvím je platební transakce iniciována;
 - b) nemá-li obchodník trvalé místo podnikání, je prodejním místem adresa, ve vztahu k níž má obchodník platnou licenci k podnikání a jejímž prostřednictvím je platební transakce iniciována;
 - c) nemá-li obchodník trvalé místo podnikání ani platnou licenci k podnikání, považuje se za prodejní místo korespondenční adresa, která je stanovena pro účely platby daní souvisejících s jeho obchodní činností a jejímž prostřednictvím je platební transakce iniciována;
- 30) „platební značkou“ jakýkoli fyzický nebo digitální název, pojem, označení, symbol nebo jejich kombinace, jejichž pomocí lze označit, v rámci jakého schématu platebních karet jsou karetní platební transakce uskutečňovány;
- 31) „umísťováním několika značek“ („co-badging“) umístění dvou či více značek platebních schémat nebo platebních aplikací téže značky na tentýž karetní platební prostředek;
- 32) „společným označováním“ („co-branding“) umístění přinejmenším jedné značky platebního schématu a přinejmenším jedné značky, která není značkou platebního schématu, na tentýž karetní platební prostředek;
- 33) „debetní kartou“ kategorie platebního prostředku, která plátcí umožňuje iniciovat transakci uskutečněnou debetní kartou, s výjimkou transakcí uskutečněných předplacenou kartou;
- 34) „kreditní kartou“ kategorie platebního prostředku, která plátcí umožňuje iniciovat transakci uskutečněnou kreditní kartou;
- 35) „předplacenou kartou“ kategorie platebního prostředku, na němž jsou uloženy elektronické peníze ve smyslu článku 2 bodu 2 směrnice 2009/110/ES.

KAPITOLA II

MEZIBANKOVNÍ POPLATKY

Článek 3

Mezibankovní poplatky za transakce uskutečňované spotřebitelskými debetními kartami

1. Za transakce uskutečňované debetními kartami nesmějí poskytovatelé platebních služeb nabízet ani požadovat mezibankovní poplatky účtované za jednotlivou transakci vyšší než 0,2 % hodnoty transakce.
2. Členské státy mohou ve vztahu k vnitrostátním transakcím uskutečňovaným debetními kartami buď:
 - a) definovat procentní mezní hodnotu mezibankovních poplatků účtovaných za jednotlivé transakce, která je nižší než mezní hodnota stanovená v odstavci 1, a stanovit pevnou maximální výši poplatku jako horní mezní hodnotu pro poplatek, jehož výše vyplývá z použitelné procentní sazby, nebo
 - b) umožnit poskytovatelům platební služby, aby uplatňovali mezibankovní poplatek účtovaný za jednotlivou transakci do výše 0,05 EUR, nebo, v členských státech, jejichž měnou není euro, odpovídající hodnoty v národní měně ke dni 8. června 2015, přičemž tato hodnota je přezkoumávána každých pět let, nebo kdykoliv dojde k podstatné změně směnných kurzů. Tento mezibankovní poplatek účtovaný za jednotlivou transakci může být uplatněn společně s maximální procentní sazbou do výše 0,2 %, vždy za podmínky, že součet mezibankovních poplatků v rámci daného schématu platebních karet nepřesáhne 0,2 % celkové roční hodnoty vnitrostátních transakcí uskutečňovaných debetními kartami v rámci jednotlivého schématu platebních karet.
3. Do 9. prosince 2020 mohou členské státy povolit, aby poskytovatelé platebních služeb u vnitrostátních transakcí uskutečňovaných debetními kartami uplatňovali mezibankovní poplatek stanovený jako vážený průměr, a to do výše 0,2 % průměrné roční hodnoty všech vnitrostátních transakcí uskutečňovaných debetními kartami v rámci jednotlivých schémat platebních karet. Členské státy mohou stanovit nižší mezní hodnotu pro vážený průměrný mezibankovní poplatek, který se použije na veškeré vnitrostátní transakce uskutečňované debetními kartami.
4. Roční hodnota uvedená v odstavcích 2 a 3 se vypočítá na ročním základě za období počínající dnem 1. ledna a končící dnem 31. prosince a uplatní se ke dni 1. dubna roku následujícího. Referenční období pro první výpočet této hodnoty začíná 15 kalendářních měsíců před datem použití odstavců 2 a 3 a končí tři kalendářní měsíce před tímto datem.

5. Příslušné orgány uvedené v článku 13 požadují od schémat platebních karet a poskytovatelů platebních služeb, aby na jejich písemnou žádost poskytly veškeré informace potřebné za účelem ověření řádného uplatňování odstavců 3 a 4 tohoto článku. Tyto informace musí být příslušnému orgánu zaslány do 1. března roku následujícího po referenčním období uvedeném v první větě odstavce 4. Jakékoli další informace, které umožní příslušným orgánům ověřit splnění ustanovení této kapitoly, se zasílají příslušným orgánům na jejich žádost ve stanovené lhůtě. Příslušné orgány mohou požadovat ověření takových informací nezávislým auditorem.

Článek 4

Mezibankovní poplatky za transakce uskutečňované spotřebitelskými kreditními kartami

Za transakce uskutečňované kreditními kartami nesmějí poskytovatelé platebních služeb nabízet ani požadovat mezibankovní poplatky účtované za jednotlivou transakci vyšší než 0,3 % hodnoty transakce. V případě vnitrostátních transakcí uskutečňovaných kreditními kartami mohou členské státy pro mezibankovní poplatky účtované za jednotlivou transakci stanovit nižší mezní hodnotu.

Článek 5

Zákaz obcházení mezních hodnot

Pro účely uplatňování mezních hodnot podle článků 3 a 4 se za součást mezibankovního poplatku považuje jakékoli sjednané protiplnění, včetně čisté náhrady, jehož cíl nebo účinek je rovnocenný mezibankovnímu poplatku a které vydavatel obdrží od schématu platebních karet, akceptanta nebo jiného zprostředkovatele za platební transakce či související činnosti.

KAPITOLA III

OBCHODNÍ PRAVIDLA

Článek 6

Udělování licencí

1. Jakákoli územní omezení v rámci Unie nebo ustanovení s rovnocenným účinkem obsažená v licenčních smlouvách nebo v pravidlech uplatňovaných v rámci schématu platebních karet, která se týkají vydávání platebních karet nebo akceptace karetních platebních transakcí, jsou zakázána.
2. Jakýkoli požadavek či povinnost získat licenci specifickou pro určitou zemi nebo získat povolení k výkonu činnosti v jiných členských státech a ustanovení s rovnocenným účinkem obsažené v licenčních smlouvách nebo v pravidlech uplatňovaných v rámci schématu platebních karet, které se týkají vydávání platebních karet nebo akceptace karetních platebních transakcí, jsou zakázány.

Článek 7

Oddělení schémat platebních karet od zpracovatelů

1. Schémata platebních karet a zpracovatelé:
 - a) musí být vzájemně nezávislí z hlediska účetnictví, organizace a rozhodovacích procesů;
 - b) nesmějí uvádět společně ceny týkající se schématu platebních karet a ceny za zpracovatelské činnosti a nesmějí uplatňovat vzájemné financování těchto činností;
 - c) nesmějí činit žádné rozdíly mezi svými dceřinými společnostmi či podílňiky na jedné straně a uživateli schémat platebních karet a dalšími smluvními partnery na straně druhé, a zejména nesmějí poskytovat žádné služby, kterou nabízejí, podmiňovat tím, aby se jejich smluvní partner zavázal k čerpání některé další jimi nabízené služby.
2. Příslušný orgán členského státu, v němž se nachází sídlo schématu, může od schématu platebních karet požadovat předložení nezávislé zprávy, která potvrzuje, že schéma splňuje požadavky odstavce 1.
3. Schémata platebních karet musí umožňovat, aby byla sdělení o autorizaci a o zúčtování jednotlivých karetních platebních transakcí vzájemně oddělena a aby je zpracovávali odlišní zpracovatelé.
4. Jakákoli územní diskriminace v pravidlech zpracování uplatňovaných schématy platebních karet je zakázána.

5. S využitím standardů, jež vypracovaly mezinárodní či evropské normalizační orgány, jsou zpracovatelé v Unii povinni zajistit technickou interoperabilitu svých systémů s jinými systémy zpracovatelů v Unii. Schémata platebních karet dále nesmějí přijímat ani uplatňovat obchodní pravidla, která interoperabilitu s jinými zpracovateli v Unii omezují.

6. Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) může po konzultaci poradní odborné skupiny uvedené v článku 41 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010⁽¹⁾ vypracovat návrhy regulačních technických norem stanovujících požadavky, jež musí schémata platebních karet a zpracovatelé splňovat v zájmu zajištění uplatnění odst. 1 písm. a) tohoto článku.

EBA předloží tyto návrhy regulačních technických norem Komisi do 9. prosince 2015.

Na Komisi je přenesena pravomoc přijímat regulační technické normy uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce postupem podle článků 10 až 14 nařízení (EU) č. 1093/2010.

Článek 8

Umísťování několika značek a výběr platební značky nebo platební aplikace

1. Jakákoli pravidla uplatňovaná v rámci schémat platebních karet či ustanovení v licenčních smlouvách nebo opatření s rovnocenným účinkem, která vydavateli brání nebo mu zamezují v tom, aby na karetní platební prostředek umístil dvě či více různých platebních značek nebo platebních aplikací, jsou zakázána.

2. Při uzavírání smlouvy s poskytovatelem platebních služeb má spotřebitel možnost požadovat, aby na jeho karetním platebním prostředku byly umístěny dvě či více různých platebních značek, pokud poskytovatel platebních služeb takovou službu nabízí. S dostatečným časovým předstihem před podepsáním smlouvy dodá poskytovatel platebních služeb spotřebiteli jasné a objektivní informace o všech dostupných značkách platebních schémat i o jejich charakteristických rysech, včetně jejich rozsahu funkcí, nákladů a zabezpečení.

3. Rozdíly v zacházení s vydavateli či akceptanty uplatňované v rámci schématu či stanovené v licenčních smlouvách, pokud jde o umísťování různých platebních značek nebo platebních aplikací na karetní platební prostředek, musí být objektivně odůvodněny a nesmějí mít diskriminační povahu.

4. Schémata platebních karet nesmějí poskytovatelům platebních služeb, kteří karty vydávají, ani poskytovatelům platebních služeb, kteří karty akceptují, ukládat povinnost, aby o transakcích, které jsou provedeny pomocí zařízení, na němž je umístěna jejich platební značka, avšak nikoliv prostřednictvím jejich schématu, podávali zprávy či za ně hradili poplatky, ani jim nesmějí ukládat žádné podobné povinnosti se stejným cílem či účinkem.

5. Jakékoli zásady, jejichž cílem je směřovat transakce k využití určitého konkrétního kanálu či postupu, či jakákoli rovnocenná opatření a další technické a bezpečnostní standardy a požadavky, které se týkají umístění dvou či více různých platebních značek a platebních aplikací na karetním platebním prostředku, nesmí mít diskriminační charakter a musí být uplatňovány nediskriminačním způsobem.

6. Schémata platebních karet, vydavatelé, akceptanti, zpracovatelé a jiní poskytovatelé technických služeb nesmějí na platební prostředek nebo zařízení používané v prodejním místě umísťovat automatické mechanismy, software nebo zařízení, které by plátce a příjemce při užívání platebního prostředku, na němž je umístěno několik značek, omezovaly ve výběru platební značky nebo platební aplikace, či obojího.

Příjemci musí mít stále možnost instalovat v zařízení používaném v prodejním místě automatické mechanismy, které prioritně zvolí konkrétní platební značku nebo platební aplikaci, avšak s ohledem na kategorie karet nebo související platební prostředky přijímané příjemcem nesmí plátcům bránit v možnosti zvolit jinou než takovou automatickou prioritní volbu učiněnou příjemcem v jeho zařízení.

Článek 9

Zákaz používání jednotných poplatků

1. Pokud příjemce písemně nepožádá akceptanta, aby mu transakční poplatky účtoval souhrnně, je akceptant povinen nabízet a účtovat příjemcům transakční poplatky jednotlivě specifikované pro jednotlivé kategorie a různé značky platebních karet s různou výší mezibankovních poplatků.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Akceptanti jsou povinni zahrnout do svých smluv s příjemci položkově specifikované údaje o výši transakčních poplatků účtovaných obchodníkům, mezibankovních poplatků a poplatků schémat, které se použijí na jednotlivé kategorie a značky platebních karet, pokud příjemce následně nepodá písemně odlišný požadavek.

Článek 10

Povinnost přijímat všechny karty („Honour All Cards Rule“)

1. Schémata platebních karet a poskytovatelé platebních služeb nesmějí uplatňovat pravidla, jež příjemce, kteří přijímají karetní platební prostředek vydaný jedním vydavatelem, zavazují k tomu, aby přijímali rovněž další karetní platební prostředky vydané v rámci téhož schématu platebních karet.
2. Odstavec 1 se nepoužije na spotřebitelské karetní platební prostředky stejné značky a kategorie předplacené karty, debetní karty nebo kreditní karty, na něž se vztahuje mezibankovní poplatek podle kapitoly II tohoto nařízení.
3. Odstavcem 1 není dotčena možnost, aby schémata platebních karet a poskytovatelé platebních služeb stanovili, že karty nelze odmítnout na základě totožnosti vydavatele či držitele karty.
4. Příjemci, kteří se rozhodnou nepřijímat všechny karty či jiné platební prostředky určitého schématu platebních karet, jsou povinni o tom spotřebitele informovat srozumitelným a jednoznačným způsobem a ve stejném okamžiku, kdy spotřebitele informují o tom, že přijímají jiné karty a platební prostředky daného schématu platebních karet. Tyto informace musí být uvedeny na viditelném místě u vchodu do obchodu a u pokladny.

V případě prodeje na dálku musí tyto informace být uvedeny na internetové stránce příjemce či jiném použitelném elektronickém či mobilním nosiči dat. Tyto informace musí být plátcí poskytnuty s dostatečným předstihem před tím, než s příjemcem uzavře kupní smlouvu.

5. Vydavatelé zajistí, aby jejich platební prostředky byly elektronicky identifikovatelné a v případě nově vydaných karetních platebních prostředků rovněž viditelně identifikovatelné, aby příjemcům a plátcům umožňovaly jednoznačně identifikovat, které značky a kategorie předplacených, debetních či kreditních karet nebo platebních karet pro komerční klientelu daný plátec zvolil.

Článek 11

Motivační pravidla

1. Zakazují se jakákoli pravidla v licenčních smlouvách, pravidlech uplatňovaných v rámci schémat platebních karet a ve smlouvách mezi akceptanty a příjemci, která brání příjemcům v tom, aby spotřebitele motivovali k používání platebních prostředků, jež daní příjemci upřednostňují. Tento zákaz platí rovněž pro taková pravidla, která příjemcům brání v tom, aby s karetním platebním prostředkem určitého schématu zacházeli více nebo méně příznivě, než se zařízením schématu jiného.
2. Zakazují se jakákoli pravidla v licenčních smlouvách, pravidlech uplatňovaných v rámci schémat platebních karet a ve smlouvách mezi akceptanty a příjemci, která brání příjemcům v tom, aby informovali plátce o mezibankovních poplatcích a transakčních poplatcích účtovaných obchodníkům.
3. Ustanoveními odstavců 1 a 2 tohoto článku nejsou dotčena pravidla o poplatcích, slevách a dalších mechanismech motivace spotřebitelů podle směrnice 2007/64/ES a směrnice 2011/83/EU.

Článek 12

Informace poskytované příjemci o jednotlivých karetních platebních transakcích

1. Po provedení karetní platební transakce je poskytovatel platebních služeb příjemce povinen příjemci poskytnout tyto informace:
 - a) údaj, jež příjemci umožní karetní platební transakci identifikovat;
 - b) výši platební transakce uvedenou v měně, ve které je částka na platební účet příjemce připsána;
 - c) výši jakýchkoli poplatků za danou karetní platební transakci, se samostatným uvedením transakčního poplatku účtovaného obchodníkovi a výše mezibankovního poplatku.

S předchozím výslovným souhlasem příjemce lze informace podle prvního pododstavce uvádět souhrnně za jednotlivé značky, aplikace, kategorie platebních prostředků a sazby mezibankovních poplatků použitelné na danou transakci.

2. Smlouvy mezi akceptanty a příjemci mohou obsahovat ustanovení, podle něž je informace uvedené v odst. 1 prvním pododstavci nutno poskytovat či zpřístupňovat pravidelně, nejméně jednou za měsíc, a sjednaným způsobem, jenž příjemcům umožní informace ukládat a reprodukovat v nezměněné podobě.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 13

Příslušné orgány

1. Členské státy určí příslušné orgány, jež jsou oprávněny zajistit dodržování tohoto nařízení a jimž jsou svěřeny vyšetřovací a donucovací pravomoci.
2. Členské státy mohou jako příslušné orgány určit stávající subjekty.
3. Členské státy mohou určit jeden nebo více příslušných orgánů.
4. Členské státy oznámí Komisi tyto příslušné orgány do 9. června 2016. Případné následné změny týkající se těchto orgánů jsou povinny Komisi oznámit neprodleně.
5. Příslušné orgány určené podle odstavce 1 musí mít pro plnění svých povinností k dispozici náležité zdroje.
6. Členské státy po příslušných orgánech požadují, aby účinně sledovaly dodržování tohoto nařízení, mimo jiné za účelem zabránění pokusům poskytovatelů platebních služeb o obcházení tohoto nařízení, a aby přijímaly veškerá opatření, jež jsou k dodržování tohoto nařízení nezbytná.

Článek 14

Sankce

1. Členské státy stanoví pravidla týkající se sankcí, které se uplatní v případě porušení tohoto nařízení, a přijmou veškerá opatření, jež jsou k uplatňování těchto sankcí nezbytná.
2. Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do 9. června 2016 a neprodleně jí oznámí jakékoli následné změny daných ustanovení.

Článek 15

Postupy řešení sporů, mimosoudního vyřizování stížností a zjednávání nápravy

1. Pro účely řešení sporů plynoucích z uplatňování tohoto nařízení, jež vyvstanou mezi příjemci a jejich poskytovateli platebních služeb, členské státy zajistí a prosazují náležité a účinné postupy mimosoudního vyřizování stížností a zjednávání nápravy nebo přijmou rovnocenná opatření. Pro tyto účely členské státy určí stávající subjekty, bude-li to vhodné, nebo zřídí subjekty nové. Tyto subjekty musí být nezávislé na stranách sporu.
2. Členské státy oznámí Komisi tyto příslušné subjekty do 9. června 2017. Případné následné změny týkající se těchto subjektů oznámí Komisi neprodleně.

Článek 16

Univerzální karty

1. Pro účely tohoto nařízení se na vnitrostátní platební transakce, u nichž ve schématu platebních karet není možné rozlišit, zda se jedná o transakce uskutečněné debetní nebo kreditní kartou, použijí ustanovení týkající se debetních karet nebo transakcí uskutečňovaných debetními kartami.
2. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy do 9. prosince 2016 stanovit až do výše 30 % podíl vnitrostátních platebních transakcí uvedených v odstavci 1 tohoto článku, které budou považovány za rovnocenné transakcím uskutečňovaným kreditními kartami, na něž se vztahuje mezní hodnota mezibankovních poplatků podle článku 4.

Článek 17

Ustanovení o přezkumu

Do 9. června 2019 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení. Zpráva Komise se zaměří zejména na vhodnost výše mezibankovních poplatků a na motivační mechanismy, například poplatky, přičemž přihlédne k používání a nákladům jednotlivých způsobů plateb a k míře, v jaké na trh vstupují noví aktéři, nové technologie a inovativní obchodní modely. Posouzení se zabývá zejména:

- a) vývojem poplatků účtovaných plátcům;
- b) úrovní hospodářské soutěže mezi poskytovateli platebních karet a schématy platebních karet;
- c) účinky na náklady plátce a příjemce;
- d) mírou přenesení výhod poklesu výše mezibankovních poplatků ze strany obchodníků na spotřebitele;
- e) technickými požadavky a jejich důsledky pro všechny zúčastněné strany;
- f) účinky umístování několika značek na snadnost používání prostředků, zejména pro starší osoby a další zranitelné uživatele;
- g) účinky, které má na trh vyloučení karet pro komerční klientelu z kapitoly II, a to na základě srovnání situace v členských státech, kde jsou příplatky zakázány, s těmi, v nichž jsou povoleny;
- h) účinky, které mají na trh zvláštní ustanovení o mezibankovních poplatcích za vnitrostátní transakce uskutečňované debetními kartami;
- i) vývojem přeshraniční akceptace a jejími účinky na jednotný trh, a to na základě srovnání situace týkající se karet, na něž jsou uplatňovány mezní hodnoty poplatků, a těch, na něž tyto mezní hodnoty uplatňovány nejsou, za účelem zvážení možnosti objasnění toho, jaký mezibankovní poplatek se vztahuje na přeshraniční akceptaci;
- j) uplatňováním pravidel o oddělení schématu platebních karet od zpracování v praxi a otázkou, zda je nutné přehodnotit právní oddělení;
- k) otázkou, zda je s ohledem na účinek čl. 3 odst. 1 na skutečnou výši mezibankovních poplatků u transakcí střední a vysoké hodnoty uskutečňovaných debetními kartami případně potřeba pozměnit uvedený odstavec v tom smyslu, že mezní hodnota by měla být omezena na 0,07 EUR nebo 0,2 % hodnoty transakce, podle toho, která z těchto částek je nižší.

Ke zprávě Komise je v případě potřeby připojen legislativní návrh, který může zahrnovat návrh změny maximální mezní hodnoty mezibankovních poplatků.

Článek 18

Vstup v platnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Použije se ode dne 8. června 2015 s výjimkou článků 3, 4, 6 a 12, které se použijí ode dne 9. prosince 2015, a článků 7, 8, 9 a 10, které se použijí ode dne 9. června 2016.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 29. dubna 2015.

Za Evropský parlament

předseda

M. SCHULZ

Za Radu

předsedkyně

Z. KALNIŇA-LUKAŠEVICA